

OBSAH

ÚVOD

- Literatura a společnost; kritéria pro hodnocení literatury 5
 - Vývoj literatury a jeho periodizace 7
 - Národní specifičnost české literatury 9
 - Některé zvláštnosti literárního vývoje v starší době 11
 - Poslání Průvodce a metoda výkladů 14
-

DOBA PÍSEMNICTVÍ STAROSLOVĚNSKÉHO A LATINSKÉHO

- Nejstarší ústní slovesnost 16
 - Slovanské kořeny českého písemnictví 18
 - Boj literatury staroslověnské a latinské 21
 - Dočasná vítězství latiny a první stopy literárního užití češtiny 25
-

VZNIK ČESKY PSANÉ LITERATURY A JEJÍ ROZVOJ

VE 14. STOLETÍ

- [Úvod] 29
 - Počátky laicizace a zčeštění literatury 30
 - Lyrika a legendistika od konce 13. do poloviny 14. století 32
 - Alexandreis 34
 - Dalimilova kronika 38
 - Vrchol feudální kultury a úsilí o demokratizaci literatury 41
 - Latinská tvorba v období vrcholného feudalismu 43
 - České drama a epika v období vrcholného feudalismu 46
 - Světská lyrika za vrcholného feudalismu 54
 - Začátky umělecké a zábavné prózy 58
 - Satiry 14. století 62
 - Husovi předchůdci 66
 - Vztah literatury 14. století k lidu 71
-

ZLIDOVĚNÍ LITERATURY V DOBĚ HUSITSKÉ

- [Úvod] 74
Účast literatury na přípravě revolučního hnutí. Jan Hus 76
Účast literatury na revolučních bojích 81
Doznívání husitských ideálů v literatuře po likvidaci revolučního hnutí 85
Význam husitský pro zlidovění literatury 92
-

ÚSILÍ O SPOJENÍ LITERATURY S ŽIVOTNÍ PRAXÍ ZA KULTURNÍ PŘEVAHY MĚŠŤANSTVA

- [Úvod] 94
Počátky nového rozvoje literatury 97
První generace humanistů 98
Hynek z Poděbrad 101
Někteří další soudobí autoři a literární díla 106
Rozkvět měšťanské literatury 109
Doba Blahoslavova 110
Doba Veleslavínova 115
-

ÚSTUP MĚŠŤANSKÉ KULTURY A ROSTOUCÍ VÝZNAM LIDOVÉ TVORBY V OBDOBÍ VLÁDNOUCÍ PROTIREFORMACE

- [Úvod] 121
Doznívání předbělohorské literární tradice v emigraci a upevňování protireformačních snah v literatuře domácí 123
Jan Ámos Komenský 125
První generace pobělohorské domácí literatury 130
Adam Václav Michna z Otradovic 131
Někteří další soudobí autoři 134
Lidová slovesnost jako hlavní nositelka domácího literárního procesu 139
-

LITERATURA PODPORUJE ÚSILÍ O OPĚTNÉ ZÍSKÁNÍ ZTRACENÝCH KULTURNÍCH POZIC

- Národní obrození 145
Generace Dobrovského — péče o jazyk 148
Studia literárně historická a historická 151
Noviny, divadlo, zábavná próza 153
Začátky novočeské poezie 155
Generace Jungmannova — podmínky literárního vývoje 159
Josef Jungmann 161

Jungmannova škola	165
František Palacký a Pavel Josef Šafařík	166
Rukopisy	168
Jan Kollár	171
František Ladislav Čelakovský	175
Na cestě k romantismu	179
Karel Hynek Mácha	179
Divadlo	186

SBLIŽOVÁNÍ LITERATURY S ŽIVOTNÍ REALITOU

Společnost a literatura ve čtyřicátých letech a v období bachovské reakce	188
Doznívání romantismu	192
Karel Jaromír Erben	197
Josef Kajetán Tyl a dramatická tvorba v jeho době	201
Božena Němcová a vesnická povídka	209
Karel Havlíček	216

VÝVOJ LITERATURY OD ZÁJMŮ NÁRODNÍCH K ZÁJMŮM VŠELIDSKÝM

Rozvoj kulturního života v šedesátých letech. Májovci	223
Jan Neruda	227
Vítězslav Hálek	237
Z ostatní tvorby básníků kruhu májového	242
Karolína Světlá	246
Antal Stašek	249
Jakub Arbes	253
Z ostatní tvorby prozaiků	256
Divadlo a drama v období májovců	258
Z literatury naukové	261

ÚSILÍ LITERATURY O VYROVNÁNÍ SE SVĚTOVÝM KULTURNÍM DĚNÍM

Pohled na českou společnost a literaturu sedmdesátých a osmdesátých let.	
Ruchovci a lumírovci	264
Svatopluk Čech	270
Jaroslav Vrchlický	276
Julius Zeyer	286
Josef Václav Sládek	290
Z ostatní tvorby básníků školy ruchovské a lumírovské	297
Dělničtí básníci	299

Vývoj historické prózy od čtyřicátých let. V. Beneš Třebízský	300
Alois Jirásek	303
Zikmund Winter	310
Obecná charakteristika vesnické prózy	313
Karel Václav Rais	314
Josef Holeček	319
Jan Herben	321

VYTVOŘENÍ DIFERENCOVANÉ LITERATURY A JEJÍ ÚČAST NA TŘÍDNÍCH BOJÍCH OD DEVADESÁTÝCH LET DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Česká moderna	325
Kritika	328
Hlavní zobrazovací metody v naší literatuře devadesátých let	330
Josef Svatopluk Machar	336
Otokar Březina	340
Karel Hlaváček	343
Dělničtí autoři	345
Petr Bezruč	346
Začátek dvacátého století	349
František Gellner	350
Antonín Sova	352
Viktor Dyk	358
Karel Toman	361
Antonín Macek	365
S. K. Neumann do roku 1918	366
Z ostatní básnické tvorby	372
Alois Mrštík	373
Teréza Nováková	374
Pokusy o sociální román	380
K. M. Čapek-Chod	381
Z ostatní tvorby naturalistů	385
Fráňa Šrámek a impresionismus v próze	387
Růžena Svobodová	390
Z ostatní tvorby prozaiků	392
Drama	393

LITERATURA V BOJI ZA SOCIALISTICKÝ CHARAKTER ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Sociální a politický kontext	399
Poválečný vitalismus	401

Jaroslav Hašek 403
Úsilí o proletářskou poezii; teoretická fronta 409
S. K. Neumann po roce 1918 411
Jindřich Hořejší 415
Jiří Wolker 416
Josef Hora 419
Začátky avantgardy 423
Ivan Olbracht 427
Marie Majerová 432
Vedlejší proudy v literatuře dvacátých let. Začátky Karla Čapka 436
Divadelní život dvacátých let 442
Pohled na třicátá léta 443
Vítězslav Nezval 444
Konstantin Biebl 451
František Halas a spiritualistické tendence 452
Vilém Závada 457
Z ostatní tvorby básníků třicátých let 461
Vladislav Vančura 462
Boje o socialistický realismus. Bedřich Václavek 470
Jaroslav Kratochvíl 474
Marie Pujmanová 477
Z ostatní tvorby prozaiků třicátých let 480
Julius Fučík 486
Karel Čapek v třicátých letech 487
Divadlo v třicátých letech 490
Politický vývoj od okupace k Vítěznému únoru 493
Kulturní život za okupace 415
Od osvobození k Únoru 500

REJSTRÍK 511